C/2025/4398

2025.8.1.

Egy elnevezés földrajzi árujelzőként való bejegyzése iránti kérelemnek az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet 15. cikkének (4) bekezdése alapján történő közzététele

(C/2025/4398)

E közzététel időpontjától számítva három hónapon belül bármely tagállam vagy harmadik ország hatósága, vagy bármely olyan, harmadik országban lakóhellyel rendelkező, illetve letelepedett természetes vagy jogi személy, akinek, illetve amelynek ahhoz jogos érdeke fűződik, felszólalást nyújthat be a Bizottsághoz az (EU) 2024/1143 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 17. cikkével összhangban.

Az (EU) 2024/1143 rendelet 49. cikkében említett termékleírás a földrajzi árujelzők uniós nyilvántartásában érhető el

EGYSÉGES DOKUMENTUM

„Yenice Ihlamur Balı”

EU-szám: PDO-TR-03362 – 2024.10.25.

OEM (X) OFJ ()

1. **Elnevezés**

„Yenice Ihlamur Balı”

2. **Tagállam vagy harmadik ország**

Törökország

3. **A mezőgazdasági termék vagy élelmiszer leírása**

3.1. *A mezőgazdasági termék besorolása*

Kombinált Nómenklatúra-kód (KN-kód): 04

3.2. *Az 1. pontban szereplő elnevezéssel jelölt termék leírása*

A „Yenice Ihlamur Balı” olyan virágméz, amelyet a Karabük tartomány Yenice körzetében honos ezüsthárs (*Tilia tomentosa Moench*) és kaukázusi vörös hárs (*Tilia rubra* DC. subsp. *caucasica*) virágának nektárjából gyűjtenek a méhek. A „Yenice Ihlamur Balı” az eredete alapján a virágméz kategóriájába tartozik, és alacsony virágportartalmú, alulreprezentált uniflorális mézként van besorolva.

A „Yenice Ihlamur Balı” elsődleges nektárforrásai közé tartozik a *Tilia* (hárs), a *Sambucus*, a *Clematis vitalba*, a *Paliurus spina-christi*, az *Erica*, valamint a *Rosaceae* (rózsafélék) taxonjai, például a *Rubus*, a *Crataegus* és *Rosa*. A „Yenice Ihlamur Balı” virágméznek tartalmaznia kell *Tilia* sp. virágporát, valamint az említett hét taxon közül legalább kettőből származó virágport. Emellett a „Yenice Ihlamur Balı” teljes virágporprofiljának összhangban kell lennie az 1. táblázatban szereplő rendszertani listával (azonban nem feltétlenül kell az összes taxonnak egyidejűleg jelen lennie a mézben).

A „Yenice Ihlamur Balı” színe a sárga és a borostyánsárga között változik. Íze és aromája arra a növényre jellemző, amelyből származik. Folyékony állagú, és fogyasztáskor nem érződik keserű íz a szájban vagy a torokban. Megfelelő tárolási körülmények között részlegesen vagy lassan kristályosodik, ami mérsékelt kristályosodást eredményez. Kristályosodáskor lágy kristályszemcsék képződnek, amelyek nem hagynak kellemetlen ízt a nyelven. A hársvirág jellegzetes illata egyértelműen érezhető, amikor a kaptárfedelet felnyitják, vagy amikor a kinyert lépes mézet eltávolítják a csomagolásából. A „Yenice Ihlamur Balı” sajátos jellemzőit biztosító minőségi paramétereket a 2. táblázat mutatja be.

([1]) Az Európai Parlament és Tanács (EU) 2024/1143 rendelete (2024. április 11.) a borokra, a szeszes italokra és a mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi árujelzőkről, valamint a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről, az 1308/2013/EU, az (EU) 2019/787 és az (EU) 2019/1753 rendelet módosításáról, továbbá az 1151/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1143, 2024.4.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

1. táblázat

A „Yenice Ihlamur Balı” virágporprofilja

Taxonok	Taxonok	Taxonok
Agrimonia sp.	*Fragaria vesca*	Pinaceae
Amaranthaceae	*Galium* sp.	*Plantago lanceolata*
Anagallis sp.	*Genista* sp.	Poacaea
Anthyllis sp.	Gentianaceae	*Portulaca* sp.
Apiacaea	*Helianthemum* sp.	Ranunculaceae
Artemisia sp.	*Helianthus annus*	*Ranunculus* sp.
Asteraceae	*Hypericum* sp.	*Rhododendron* sp.
Betula sp.	Lamiaceae	*Rosa canina*
Boraginaceae	*Lamium* sp.	Rosaceae
Brassicaceae	*Lathyrus* sp.	*Rubus* sp.
Campanula sp.	*Laurus nobilis*	*Rumex* sp.
Caryophyllaceae	*Ligustrum* sp.	*Salix* sp.
Castanea sativa	Liliaceae	*Sambucus* sp.
Centaurea sp.	*Limonium* sp.	*Scabiosa* sp.
Centaurium sp.	*Linaria* sp.	*Silene* sp.
Cichorium sp.	*Lotus* sp.	*Symphytum* sp.
Cirsium arvense	Malvaceae	*Taraxacum* sp.
Cistus creticus	*Melilotus* sp.	*Teucrium* sp.
Clematis vitalba	*Myosotis* sp.	*Thymus* sp.
Cornus sanguinea	*Nepeta* sp.	*Tilia* sp.
Coronilla sp.	*Nigella* sp.	*Trifolium pratense*
Crataegus sp.	Oleaceae	*Trifolium repens*
Cynoglossum sp.	*Onobrychis* sp.	*Trifolium resupinatum*
Echium vulgare	*Onosma* sp.	*Trifolium* sp.
Erica sp.	*Origanum* sp.	*Trifolium speciosum*
Eryngium sp.	*Paliuris spina-christi*	*Verbascum* sp.
Euphorbia sp.	Papaveraceae	*Vicia* sp.
Fabaceae	*Phlomis* sp.	*Xanthium* sp.
Filipendula sp.	*Pilosella* sp.	*Zea mays*

2. táblázat

A „Yenice Ihlamur Balı” fizikai-kémiai tulajdonságai

Paraméterek	Értékek
Prolin (mg/kg; min.)	300 mg/kg
Fruktóz + glükóz (g/100 g; min.)	60 g/100 g
Diasztázszám (min.)	8

Paraméterek	Értékek
HMF (mg/kg; max.)	18 mg/kg
Fruktóz/glükóz	0,9–1,4
Nedvességtartalom (%; max.)	20 %
Szacharóz (g/100 g; max.)	4 g/100 g
Maltóz (%; max.)	4 %
Szabad savak (meq/kg; max.)	50 meq/kg
Vízben oldhatatlan anyag (g/100 g; max.)	0,1 g/100 g

3.3. *Takarmány (kizárólag állati eredetű termékek esetében) és nyersanyagok (kizárólag feldolgozott termékek esetében)*

–

3.4. *Az előállítás azon műveletei, amelyeket a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni*

Az előállítás összes műveletét a meghatározott földrajzi területen kell elvégezni.

3.5. *A bejegyzett elnevezést viselő termék szeletelésére, aprítására, csomagolására stb. vonatkozó egyedi szabályok*

–

3.6. *A bejegyzett elnevezést viselő termék címkézésére vonatkozó egyedi szabályok*

A „Yenice Ihlamur Balı” elnevezéssel ellátott valamennyi termék esetében kötelező a következő logó használata.

4. **A földrajzi terület tömör meghatározása**

Karabük tartomány földrajzilag a fekete-tengeri térségben, a Fekete-tenger nyugati részénél helyezkedik el. A „Yenice Ihlamur Balı” előállításának földrajzi területe a törökországi Karabük tartomány Yenice körzete.

5. **Kapcsolat a földrajzi területtel**

A termék sajátosságai

A „Yenice Ihlamur Balı” jellegzetes és változatos virágösszetételű annak ellenére, hogy földrajzilag behatárolt erdős területen állítják elő. A virágpor-elemzés megerősíti, hogy a méznek tartalmaznia kell a *Tilia* sp. virágporát, valamint a *Sambucus*, a *Clematis vitalba*, a *Paliurus spina-christi*, az *Erica*, és a Rosaceae (rózsafélék), konkrétan a *Rubus*, a *Crataegus* és a *Rosa* fajokból kiválasztott legalább két taxonból származó virágport. Ezenkívül a pollenspektrumnak az 1. táblázatban meghatározott szélesebb florisztikai profil képviselőit is magában kell foglalnia. Összesen 86, a régióban őshonos növénytaxonból származó virágport azonosítottak, és ennek köszönhető a méz összetett botanikai eredete. Ez az egyedi összetétel, amely a Yenice körzet gazdag és zavartalan erdei ökoszisztémáira vezethető vissza, jellegzetes aromaprofilt és sajátos érzékszervi tulajdonságokat kölcsönöz a terméknek, és ez különbözteti meg a „Yenice Ihlamur Balı” virágmézet a többi uniflorális és multiflorális méztől.

Természeti tényezők

A Természetvédelmi Világalap (WWF) egy 1999-es tanulmányban megállapította, hogy a yenicei erdőség a biológiai szempontból leggazdagabb és fokozottan védendő 100 európai erdő közé tartozik, és Törökország 122 jelentős természeti területének egyike. A tudósok által végzett kutatások szerint a csomópontok olyan őshonos fajokban gazdag, Európára jellemző erdőtípusokkal rendelkező területek, amelyeket jelentős nagyságú földterület és az élőhelyek visszaszorulásának magas kockázata jellemez. A yenicei erdőség e kilenc terület egyike. Bár Yenice éghajlatát részben a fekete-tengeri éghajlat befolyásolja, a szárazföldi területeken a kontinentális éghajlat hatásai is megfigyelhetők. Mivel ez a régió átmeneti övezetet képez az említett éghajlati típusok között, az éghajlati sokszínűség miatt gazdag a terület növényvilága. A körzetet átszelő Yenice folyó által kialakított völgyben a mikroklíma hatása érvényesül. A terület minden évszakban csapadékos. Hideg tél, hűvös nyár és általában párás, esős és ködös éghajlat jellemzi.

A Yenice körzet 87 %-át erdők borítják. A yenicei erdőség 312 növénytaxonnak ad otthont, amelyek közül 51 őshonos. Ebben a gazdag növényzetben a hársfák jelentős helyet foglalnak el. A földrajzi határokon belül a hársfák egyenetlen domborzaton találhatók. Mivel a hársfák egyenetlen terepen élnek, ez megnehezíti, hogy az emberek begyűjtsék a hársfák leveleit és virágait. Emiatt a hársfák potenciális nektárforrásként tudnak szolgálni a mézelő méhek számára. Emellett a régió egyenetlen domborzata a lakóövezetek terjeszkedését és az ipar fejlődését is megakadályozta. Az emberi tevékenység alapvetően kevés hatást gyakorolt a régióra, és ez hozzájárult az ökoszisztéma érintetlenségének megőrzéséhez, valamint a különböző szennyezési tényezőktől való védettségéhez. Ez a „Yenice Ihlamur Balı” minőségében is tükröződik.

Ok-okozati összefüggés

Yenice körzet központjának és erdőinek egyenetlen földrajzi adottságai miatt továbbra is kevés a lakott terület, így a hársfák hatalmas területen terjedhettek el. A körzetben nem folyik nehézipari tevékenység, és a helyi lakosság megélhetését az erdő biztosítja.

A méz gazdag összetétele, amely a yenicei erdőkben található, elsődleges, illetve másodlagos nektárforrásként szolgáló jelentős mennyiségű hársfának és az őshonos növények sokaságának köszönhető, az eredetét képező növényvilágra jellemző ízt és aromát kölcsönöz a „Yenice Ihlamur Balı” virágméznek.

Hivatkozás a termékleírás közzétételére

Ezt a földrajzi árujelzővel ellátott terméket oltalom céljából 2022. december 14-én jegyezték be a Török Szabadalmi és Védjegyhivatal elektronikus Hivatalos Közlönyének 1456. számában, és 2023. augusztus 22-én hivatalosan is bejegyezték.